

Arbetaren uppmärksammar bortglömda konflikter runt om i världen. Är det något du vill veta mer om – skicka ett mejl till redaktionen@arbetaren.se.

VAD HÄNDER... ... med plasten i havet?

Detta verk är licensierat under Creative Commons Erkännande-Iskommersiella-inga bearbetningar 2.5 Sverige licens. För att se en kopia av denna licens, besök <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.5/se/> Verket har publicerats i www.globalarkivet.se.

Det har på flera håll uppmärksamats att nedskräpningen av både stränder och hav till stor del består av plastprodukter. I början av 2008 publicerades Susan Caseys reportage ”Vi drunknar i plast” i magasinet Filter. Där kartlades hur enorma mängder plast formar stora sopsamlingar i världens hav och påverkar både djur och växtlighet. På senare tid har ytterligare en dimension tillförts diskussionen, då en undersökning gjord i England visade att det fanns upp till 10 plastpartiklar per kubikmeter hav.

Denna undersökning blev utgångspunkt för en nyligen färdigställd studie, vars syfte var att se om samma partikelmängd förekom i svenska vatten. Havsvatten från 19 olika platser i Östersjön silades genom betydligt mer finmaskiga filter än de som använts i liknande undersökningar.

– Vi hittade tusen gånger högre halter än de engelska forskarna, säger Fredrik Norén, upphovsman till den svenska

studien, till Arbetaren Zenit.

De funna plastartiklarna här rör främst från textilier, men forskarna misstänker att de även kommer från fordonstrafiken, att det rör sig om slitage på vägar och däck.

– Riskerna, som vi ser det, är för det första att plastpartiklarna transporterar miljögifter lätt eftersom dessa fastnar på ytorna. För det andra fyller de upp kräftdjurs och filtrerande djurs magar. Dessutom är flera av de partiklar som vi tror kommer från vägar och fordonstrafik giftiga i sig, förklarar Fredrik Norén.

Sopsamlingar i världens hav påverkar både djur och växtliv. En ny svensk studie, gjord i Östersjön, visar att det finns upp till 10 000 plastpartiklar per kubikmeter hav, långt mycket mer än tidigare studier.

För närvarande har ingen undersökning kartlagt hur djur och människor påverkas av plasten, vilket enligt Fredrik Norén bör göras och åtgärder vidtas.

– Vi måste på allvar undersöka möjligheterna att rena vårt dagvattenavlopp. Mycket vatten rinner i dag direkt ut i hav, sjöar eller vattendrag. Vi bör även undersöka om det finns något ersättningsämne för asfalt. Om det skulle visa sig att plastpartiklarna medför risker, så kanske det blir en stark morot till att utveckla nedbrytbara plaster.

HANNES EWEHAG